Viite

Asia
Tallinnan digitaalinen huippukokous 29.9

EU:n puheenjohtaja Viro järjesti digitaalikysymyksiin keskittyvän huippukokouksen Tallinnassa 29.9.

Päämiehet keskustelivat digitalisaatiosta sekä hallinnon ja julkisten palvelujen osalta että sen vaikutuksista talouteen ja yhteiskuntaan.

Keskusteluissa todettiin tarvetta varmistaa, että hallinto saatetaan digiaikaan ja kansalaisille ja yrityksille tarjottavat julkiset palvelut toteutetaan tehokkaasti ja innovatiivisesti digitalisaation haasteeseen vastaten. EU:n tulisi kiinnittää erityistä huomiota kyberturvallisuuteen, jotta kansalaisten luottamus näihin palveluihin varmistetaan.

EU:n toivottiin varmistavan, että sen periaatteena olevat neljä vapautta voidaan toteuttaa myös digitalisaation aikana. Digitaalisten sisämarkkinoiden toimeenpanemista vuoteen 2018 mennessä pidettiin tärkeänä ensimmäisenä askeleena. Digitaalisen talouden kasvuun olisi panostettava mm. korkeatasoisen infrastruktuurin avulla.

Suomi haastoi EU-maiden päämiehiä vastaamaan tekoälyn tuomiin mahdollisuuksiin ja haasteisiin EU:n tasolla. EU tarvitsee tekoälyä koskevan pitkän tähtäimen vision ja toimintasuunnitelman, joka identifioi tämän uuden kehityksen tuomia liiketoimintamahdollisuuksia ja vaikutuksia yhteiskuntaan.

Digihuippukokousta edeltävällä epävirallisella illallisella keskusteltiin EU:n kehityksestä viime vuonna pidetyn Bratislavan epävirallisen päämieskokouksen jälkeen sekä tulevasta työstä. Puheenjohtaja Tusk laatii esityksen jatkotyöstä ennen lokakuun Eurooppa-neuvostoa.

Epävirallinen illallinen

Päämiehet keskustelivat Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Tuskin johdolla Bratislavan kokouksen (syyskuu 2016) pohjalta saavutetusta kehityksestä sekä Rooman julkilausumassa (maaliskuu 2017) todetusta. Keskustelussa esille nousivat myös komission puheenjohtaja Junckerin aiemmin syyskuussa pitämä State of the Union –puhe sekä Ranskan presidentti Macronin muutama päivä aiemmin tekemät aloitteet.

Jäsenmailla oli erilaisia näkemyksiä siitä, miten paljon edellä todetun pohjalta keskustelussa painotetaan konkreettisten ratkaisujen löytämistä ajankohtaisiin ongelmiin ja kuinka laajasti pohditaan visioiden luomista tulevaisuuden varalta.

Hyvähenkisen keskustelun lopputulemana puheenjohtaja Tuskia pyydetään laatimaan esitys jatkotyöstä ennen lokakuun Eurooppa-neuvostoa.

Digitaalinen huippukokous

Digitaalinen huippukokous keskittyi digitalisaation vaikutuksiin sekä hallinnon että yritysten ja laajemmin yhteiskunnan kannalta.

Keskustelujen pohjalta puheenjohtaja veti yhteen näkemyksiä seuraavalla tavalla. Hallinnon osalta todettiin tarve saattaa julkiset palvelut digitaaliselle aikakaudelle ja varmistaa tehokkaat palvelut uusiin haasteisiin vastaamiseksi. Hallinnon toimintojen ja sisämarkkinoiden edellytysten turvaaminen digiaikakaudella on keskeistä. Erityisen merkittävinä aloina nähtiin mm. liikkuvuus, terveyspalvelut ja energia.

Digitaalisten palvelujen lisääntymisen osalta keskeisenä haasteena pidettiin kansalaisten luottamuksen varmistamista näihin palveluihin. Kyberturvallisuuden edistäminen nähdään oleellinen osana sitä.

Yleisemmin teknologian kehittyessä esiin nousee uusia lainsäädännöllisiä kysymyksiä teknisestä, moraalisesta, eettisestä ja turvallisuusnäkökulmasta.

Digitalisaation toteuttamisen nähdään edellyttävän kansalaisten tietoisuuden lisäämistä, digitaitojen vahvistamista ja koulutuksen lisäämistä.

Digitaalisen talouden kasvu edellyttää korkeatasoista infrastruktuuria. EU:n tulisi harkita, miten investointeja tutkimus ja kehitystoimintaan tämän tavoitteen toteuttamiseksi voitaisiin lisätä. Verkostojen kehittäminen (esim. 5G) on keskeistä.

Digitalisaation todettiin muuttavan yritysten toimintaympäristöä merkittävästi. Uudenlainen yrittäjyys, tasavertainen kilpailuympäristö, verotuskysymykset nousevat esiin tärkeinä näkökulmina.

PMI Sipilä haastoi pyydetyssä avauspuheenvuorossaan EU-maiden johtajia vastaamaan tekoälyn tuomiin mahdollisuuksiin ja haasteisiin EU:n tasolla. EU tarvitsee tekoälyä koskevan pitkän tähtäimen vision ja toimintasuunnitelman, joka identifioi tämän uuden kehityksen tuomia liiketoimintamahdollisuuksia ja vaikutuksia yhteiskuntaan. On harkittava, mitä konkreettisia toimia EU-tasolla tarvitaan.

LIITTEET

Asiasanat	Euroopan digitaalistrategia, Eurooppa-neuvosto, EU:n tulevaisuus
Hoitaa	**LVM, VNK**
Tiedoksi	ALR, EUE, MMM, OKM, OM, PLM, SM, STM, TEM, UM, VM, YM